

Gamla funktioner i ny tappning

Ett av de system som division Luftförsvar arbetar med, STRIC, är ett projekt som utnyttjar modern systembyggnadsteknik. Det handlar om materielomsättning av befintliga stridsledningscentraler.

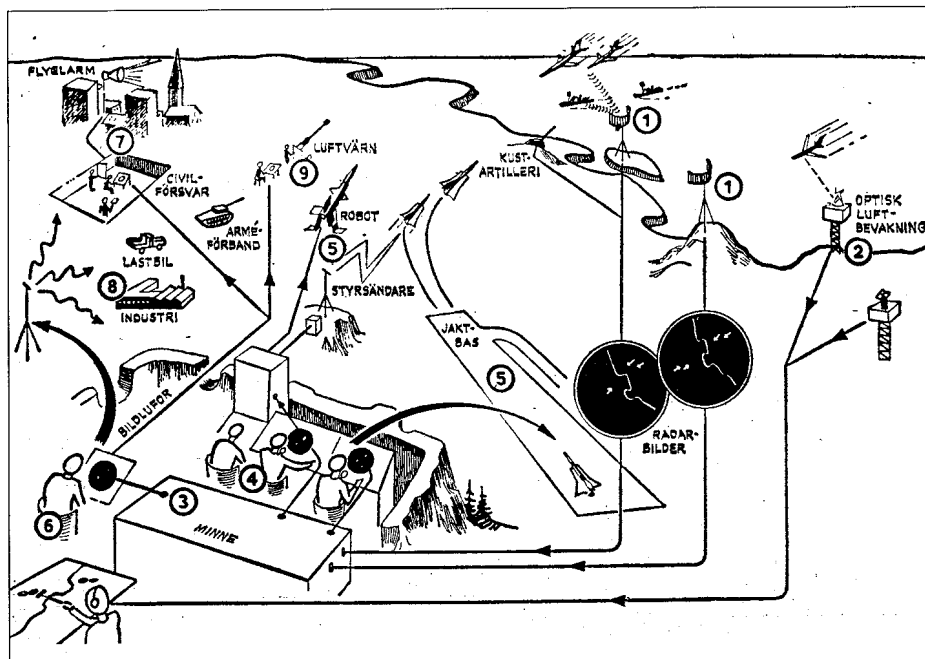
Att de grundläggande operativa tankarna inte har ändrats särdeles radikalt under 40 år framgår av ett förkortat klipp ur Dagens Nyheter den 12 oktober 1959 som vi inte vill undanhålla läsekretsen:

"Stril 60" - nya hjärnan i försvaret

Skissen visar hur "Stril 60" arbetar vid ett fiendligt anfall med flyg- och sjöstridskrafter. Spaningen sköts av radarstationer 1. Optisk och aukustisk luftbevakning, 2, kompletterar bilden av luftläget. Målets verkliga läge mäts in till ett centralt elektroniskt "minne", 3. Via minnet matas alla data vidare till stridsledare, flygsäkerhetsledare med flera, 4. Informationsbankens uppgifter kompletteras med ett slutet TV-system för att bland annat ge en storbild av luftläget. Bankens uppgifter sammanställs och utgör grunden för luftförsvarsledarens beslut.

I Stril 60s utrustning ingår också en elektronisk siffermaskin, som under ideella upprepade beräkningar, genomförda på bråkdelen av en sekund, får kontinuerliga, tidsaktuella uppgifter från minnet. Kalkylatorn ser till att den elektriska styrordern överförs, utan mänsklig förmedling, till rätt vapenbärare, 5.

Stril ger också automatisk "luför", orienteringar om luftförsvaret. På så sätt kan civilförsvaret, 7, luftvärnsförband, 9,

Skissen, publicerad i Dagens Nyheter den 12 oktober 1959, visar hur "Stril 60" arbetar vid ett fiendligt anfall med flyg- och sjöstridskrafter.

och viktiga industrier, 8, erhålla en ögonblicklig bild av alla flygplansrörelser.

Trots den långt gående automatiseringen fordras ändå människor i åtskilliga parallellfunktioner. De ingriper som "värde-rare", där den elektroniska värderingen blir för dyrbar och komplicerad. Människan fattar också de avgörande besluten efter "föredragning" från maskinen.

Principen med "Stril 60" har varit att befria människan från all rutin och låta den rätt använda, pålitliga maskinen utföra dessa sysslor på bråkdelen av den tid en mänsklig hjärna behöver för att räkna ut resultaten. Maskinen gör detta med avgjort större säkerhet och noggrannhet.

Det ovan beskrivna konceptet resulterade bland annat i en beställning 1961 till dåvarande Standard Radio & Telefon AB på ett antal radargruppcentraler, rrgc/F.

Dessa centraler har under åren modifierats, moderniserats och utökats och lever ännu, i reducerat antal, i högönskelig välmåga. Ansvaret för detta, som leverantör, har gått från SRT över Stansaab, Datasaab, Ericsson, Beab, NobelTech till CelsiusTech Systems, där många personer varit med under alla år.

Det går dock inte att i längden fördröja materielens åldrande och det var en viktig anledningen till beslutet att anskaffa det som blev STRIC.

Museum

Rrgc/F är ett "levande" museum vad gäller teknik, från enheter uppbyggda med diskreta komponenter till det senaste av integrerade kretsar.

För att dokumentera denna teknik, och de överväganden som låg till grund för valet av lösningar i denna digitalteknikens barndom, har Försvarets Materielverk, FMV, beslutat intervjua personer som medverkade i beslutsprocessen hos användare, beställare och leverantör.

Blandat med bilder på materiel och interiörer från anläggningar ska arbetet resultera i en video. Den kan till exempel visas för morgondagens tekniker som kommer direkt från utbildning med kvalificerat datorstöd och som läst om transistorer och dioder i något föråldrat kursmaterial.

Fr v Kjell Mellberg, Olle Hagmansson, Gerhard Persson, f.d. projektleddare på FMV, Försvarets Materielverk, och Stellan Olofsson, FMVs underhållsavdelning, alla en gång aktiva med Stril, studerar en tidigare uppbyggnadsteknik i Censor, Central Processor, 932.